

ТЕХНОЛОГІЯ РОЗРОБКИ ПРОЕКТІВ ПРЕВЕНТИВНОГО СПРЯМУВАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

***Резюме.** У статті аналізуються особливості застосування технології розробки проектів у виховній діяльності майбутніх педагогів взагалі та у превентивній діяльності зокрема. Автор розкриває значення використання методу проектів для підготовки студентів до роботи з підлітками девіантної поведінки та розглядає структуру проектів превентивної виховної спрямованості.*

***Ключові слова:** технологія проекту, проектувальна діяльність, структура технології проекту, превенція, превентивна виховна діяльність.*

Постановка проблеми у загальному вигляді. Перспективи оновлення змісту вищої освіти роблять нагальним завдання підготовки професіонала, здатного до проектування власної діяльності в різних соціокультурних ситуаціях, готового знаходити шляхи розв'язання актуальних проблем незалежно від окремих обставин, виробляти особливу стратегію професійного мислення, поведінки й діяльності.

У структурі педагогічної підготовки майбутнього вчителя до превентивної діяльності доцільно виділяти сукупність «проектних» способів інноваційного перетворення педагогічної дійсності на основі прогнозування, планування, конструювання й моделювання виховних явищ, процесів і систем.

Орієнтація освіти і науки на сучасну особистість учителя викликала необхідність пошуків нових підходів по організації превентивної діяльності зі студентами. Проблема професійного розвитку майбутнього вчителя, росту професійно значущих особистісних якостей, формування педагогічної компетентності є актуальною, адже від її вирішення залежить як ефективність навчально-виховного процесу взагалі, так і превентивної діяльності зокрема.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У науково-практичній діяльності вищого навчального закладу повинні бути присутні як педагогічні проекти, які здійснюються з метою підвищення власного професіоналізму кожного викладача, так і студентські проекти, які розробляються під керівництвом викладача і сприяють розвитку у майбутніх педагогів певного рівня знань та умінь у здійсненні технологічного підходу.

Підґрунтям досліджень у цьому напрямі є концептуальні ідеї гуманістичної парадигми освіти (Г. Балл, Є. Барбіна, С. Гончаренко, І. Зязюн, Ю. Мальований, В. Сухомлинський та ін.); фундаментальні положення педагогіки вищої школи (О. Абдуліна, А. Алексюк, І. Бех, І. Зязюн, Л. Кондрашова, А. Кузьмінський, О. Пехота та ін.); наукової теорії професійної готовності вчителя (А. Капська, А. Ліненко, О. Мороз, Л. Савченко, С. Сисоєва).

Орієнтуючись на різноманітність та багатогранність підходів до проектно-технологічної діяльності, основою нашого дослідження можна вважати науково-методичні роботи, які умовно підрозділяються на такі напрями: 1) інноваційні процеси в освіті (В. Огнев'юк, А. Підласий, М. Поташник, Г. Селевко, Д. Говард, І. Якиманська); 2) якість освіти та ключові компетентності (І. Булах, С. Шишов, А. Хуторський); 3) технологічний підхід в освіті (В. Безпалько, М. Кларін, О. Пехота); 4) проектування навчально-виховного процесу та проектно-цільове управління (О. Гуменюк, В. Зязюн, Я. Костін, І. Осадчий, А. Фурман та ін.). Аналіз праць педагогів і науковців до проектування педагогічної діяльності дає можливість сформулювати концептуальну основу нашого дослідження.

Мета статті – обґрунтувати технологію розробки проектів превентивного спрямування у навчально-виховному процесі вищої школи з метою формування у майбутніх вчителів

технології готовності до здійснення превентивної діяльності з учнями.

Виклад основного матеріалу. У підготовці майбутніх педагогів до превентивного виховання сполучною ланкою, сферою єдності теорії та практики є проектування навчально-виховного процесу, який є відкритою, динамічною, багатокомпонентною, багато етапною системою. І. Целіковська серед принципів проектування освітянського процесу виділяє наступні: принцип центрації проектування на головному елементі – моделі діяльності студентів; принципи рефлексивності, оптимальності, багатофакторності та адаптації освітнього середовища у вузі до професійного середовища у загальноосвітньому закладі.

Метод проектів завжди передбачає розв'язання конкретної проблеми, що вимагає, з одного боку, використання різних методів і засобів навчання, а з другого – інтегрування знань, умінь із різних галузей життєдіяльності людини. Виконання проекту завжди орієнтоване на кінцевий результат. Якщо це теоретична проблема, то результат – конкретне її вирішення, якщо практична – результат, готовий до впровадження. Метою проектування при підготовці майбутніх педагогів до превентивного виховання є створення під час навчання у вузі таких умов, за яких його результатом є індивідуальний досвід творчої проектно-технологічної діяльності студента – майбутнього вчителя.

У відповідності до сказаного вище, для успішного вирішення поставленої проблеми необхідно створити умови, за яких студенти самостійно, з власної ініціативи набувають необхідних знань із різних джерел; вчать користуватися набутими знаннями для вирішення пізнавальних і практичних завдань; набувають комунікативних умінь та навичок шляхом організації внутрішньогрупового співробітництва та діалогового спілкування; розвивають дослідницькі вміння (вміння виявляти проблеми, збирати інформацію, спостерігати, проводити експерименти, аналізувати, будувати гіпотези, узагальнювати); розвивають системне мислення.

Так, Г. Ісаєва у підготовці майбутніх педагогів визначає основні напрями до впровадження методу проектів:

- інформаційна підготовка (теоретична);
- організаційно-практична (із закріпленням і апробацією теоретичних знань на практиці);
- рефлексивна (із самостійною роботою вчителів щодо осмислення і творчого аналізу результатів такої роботи);
- корекційна (спрямована на поповнення знань та практичних навичок учителів, необхідних для подолання труднощів, що виникли);
- методологічна (що передбачає підготовку педагогів-тренерів, які можуть навчати інших, створювати свої майстер-класи) [1].

Доцільно також наголосити, що під час використання технології проектного навчання вирішується ціла низка різнорівневих дидактичних, виховних та розвивальних завдань підготовки студентів до здійснення превентивного виховання, основними з них ми вважаємо:

- навчити майбутніх педагогів здобувати знання самостійно, вміти їх застосовувати для розв'язання нових пізнавальних і практичних завдань з превентивної діяльності;
- сприяти в здобутті комунікативних навичок, здатності виконувати соціальні ролі: лідера, виконавця;
- забезпечити розширення кола спілкування, ознайомлення з різними формами роботи у превентивній діяльності, протилежними точками зору на одну проблему, формування толерантності тощо;
- прищепити вміння користуватися дослідницькими методами, прийомами: збором інформації, її аналізом, висунення різних гіпотез тощо.

Таким чином, для проектно-діяльності майбутнім педагогам слід пропонувати такі завдання, виконання яких припускає дії за готовими рекомендаціями й шаблонами, а вимагає застосування знань у новій ситуації. Лише в цьому випадку проектна робота сприяє

формуванню ініціативи та пізнавальних здібностей студентів.

Л. Кондрашова підкреслює, що навчання і виховання в педагогічному вищому навчальному закладі необхідно організувати таким чином, щоб студенти відчували такі самі емоції і почуття, які виникають у педагогів у їхній професійній діяльності, набувати професійно-емоційного досвіду [2, 21]. Ми погоджуємося з цим, і вважаємо, що застосування проектних технологій у практиці вищої школи, сприяє оволодінню студентами не тільки певного рівня знань у професійній діяльності, а й дозволяє проектувати ситуації, подібні до шкільної практики. Все це дозволить підвищити рівень готовності майбутніх педагогів до превентивного виховання з девіантними підлітками. Для підготовки студентів у вузі до запобігання девіантної поведінки підлітків та здійснення превентивної діяльності з цього напрямку рекомендуємо студентам працювати над такими проектами: «Особливості навчальної діяльності девіантних підлітків»; «Впровадження технології превентивного виховання у систему роботи педагогів-вихователів»; «Глобальні проблеми сучасності: формування здорового способу життя учнів» тощо. Такі проекти дозволять студентам дещо по-іншому відноситися до проблем девіантності та дезадаптації підлітків, допоможуть у роботі з «важким» контингентом учнів.

Вважаємо за доцільне більш детально розглянути структуру проектно-технологічної діяльності.

Під час використання технології вирішується ціла низка різнорівневих *дидактичних, виховних та розвивальних завдань*, основними з них є:

- навчити педагогів здобувати знання самостійно, вміти їх застосовувати для розв'язання нових пізнавальних і практичних завдань;
- сприяти в здобутті комунікативних навичок, здатності виконувати соціальні ролі: лідера, виконавця;
- забезпечити розширення кола спілкування, ознайомлення з різними формами роботи, протилежними точками зору на одну проблему, формування толерантності тощо;
- прищепити вміння користуватися дослідницькими методами, прийомами: збором інформації, її аналізом, висунення різних гіпотез тощо.

Щодо змісту проектно-технології, то варто вичленити основні вимоги до її організації:

- наявність значущої проблеми (завдання);
- практична, теоретична, пізнавальна значущість передбачуваних результатів;
- самостійна або індивідуальна, групова діяльність педагогів;
- структурування змістової частини проекту (з указуванням поетапних результатів);
- використання дослідницьких методів.

Розрізняють такі типи проектів:

1. *Дослідницькі проекти.* Вони потребують добре обміркованої структури, визначення мети та завдань, актуальності предмета дослідження для всіх учасників, соціальної значущості, продуманості методів (експериментальних, обробки результатів).

2. *Творчі проекти.* Вони не мають детально опрацьованої структури спільної діяльності. Такі проекти підпорядковуються кінцевому результату, інтересам учасників проекту, наприклад, учасники домовляються про результати спільної праці – розробка методичних рекомендацій, схем, моделей, відеофільму тощо.

3. *Ігрові проекти.* Учасники беруть собі визначені ролі, обумовлені характером і змістом проекту. Це можуть бути як літературні персонажі, так і реально існуючі особи, імітуються їх соціальні і ділові стосунки, які ускладнюються вигаданими ситуаціями. Ступінь творчості учнів має буди високим, проте домінуючим видом діяльності є все-таки гра.

4. *Інформаційні проекти.* Вони спрямовані на збір інформації про певний об'єкт, явище; ознайомлення учасників проекту з цією інформацією; її аналіз і узагальнення. Такі

проекти потребують добре продуманої структури, передбачають корекцію в ході роботи над проектом.

Структуру проекту можна позначити таким чином:

- мета;
- актуальність;
- методи отримання інформації;
- бази даних (електронні, інтерв'ю, анкетування тощо);
- обробка інформації (аналіз, узагальнення, зіставлення з фактами, аргументовані висновки);
- результат (стаття, реферат, доповідь, відеофільм);
- презентація.

5. *Практико-орієнтовані проекти* – результат діяльності учасників чітко визначено з самого початку, вони орієнтовані на соціальні інтереси учасників (документ, програма, рекомендації, проект закону, словник, проект клубу тощо) і потребують складання сценарію всієї діяльності учасників з визначенням функцій кожного з них.

За характером контрактів проекти поділяються на внутрішні та міжнародні.

За кількістю учасників проекти поділяються на: індивідуальні; групові; колективні.

За тривалістю проведення проекти розрізняють: оперативні (короткодючі); середньої тривалості (від тижня до місяця); довготривалі (кілька місяців, рік, два тощо) [3].

Схема опису проекту

I етап. Вибір напрямку і формування назви: включає узагальнену назву проблеми, коло питань; визначення(виділення) загального напрямку або пріоритетних (окремих) напрямів, оформлення в підпроекти.

Схема роботи над колективним проектом

№	Етапи діяльності	Зміст діяльності
1.	Підготовка, визначення теми і мети проекту.	Учасники: обговорення, пошук інформації. Методист, педагог: заява задуму, мотивація, допомога в постановці завдань.
2.	Планування: а) визначення джерел, засобів збору, методів аналізу інформації, засобів представлення результатів; б) встановлення критеріїв оцінки результату і процесу.	Учасники: формулюють завдання і виробляють план дій. Керівник: коректує і пропонує ідеї, висуває пропозиції.
3.	Збір інформації (спостереження, робота з літературою, анкетування, експеримент).	Учасники: збирають інформацію. Керівник: спостерігає, непрямо керує діяльністю.
4.	Аналіз. Аналіз інформації, формулювання висновків.	Учасники: аналізують інформацію. Керівник: коректує, спостерігає, радить.
5.	Подання й оцінка результатів (усний, письмовий звіт та оцінка результатів і процесу дослідження за встановленими критеріями).	Керівник і учасники беруть участь у колективному обговоренні, оцінюють зусилля, використані можливості, творчий підхід.

Визначають напрям і назву проекту всі члени колективу спільно.

II етап. Написання проекту. Розділи проекту:

1. Актуальність, необхідність, значущість обраного напрямку (чому саме цей).
2. Мета і завдання проекту:
 - а) довготривалі:
 - створення чогось нового (за структурою, підходами, концепцією навчально-виховного

процесу);

- нові технології, методики;
 - можлива розробка дослідження за проектом;
 - визначення очікуваних результатів;
 - планування «продукту» в результаті виконання програми (посібника, сценарію, технології, плану, нової програми);
3. Визначення етапів початку і закінчення проекту:
- а) зазначаються терміни початку і закінчення проекту;
 - б) закінчення проекту визначається етапністю реалізації проекту;
 - в) зазначаються часові інтервали кожного етапу.
4. Механізм реалізації проекту. За допомогою яких засобів буде реалізовано проект? Плани апробації конкретних справ, акцій, заходів згідно з визначеними етапами.
5. Обов'язки та відповідальність учасників.
6. Очікувані результати.
7. Оцінка й самооцінка проекту. Коли та з якою періодичністю буде оцінюватись виконання проекту (один, два, три, чотири рази на рік). Хто візьме участь в оцінюванні: самі учасники, експерти, управлінські структури. Форми контролю(самоконтролю) й оцінки (самооцінки). В якій формі буде подано інформацію про хід проекту (звіт, конкретні матеріали, сценарії, розробки, нові проекти тощо)?
8. Бюджет, ресурсне забезпечення (орієнтовний бюджет, урахування всіх видів витрат, необхідних для успішної реалізації проекту).

Побудова проекту передбачає *види робіт*:

- інформаційно-аналітичні;
- експертні і правові;
- організаційно-координаційні;
- мотиваційні і пропагандистські;
- навчальні;
- матеріально-технічні, фінансові.

Умови для проектування – це:

- необхідність виходити із проблем превентивного виховання, які треба вирішувати;
- наявність декількох альтернативних підходів до шляхів розв'язання проблеми;
- наявність особи або групи людей, які здатні до розробки проектних рішень;
- готовність керівника до проектної діяльності;
- уявлення про можливі результати проектування;
- взяття на себе чіткої та максимально обґрунтованої концепції;
- відокремлення проектної роботи у самостійний вид педагогічної діяльності;
- наявність необхідних та технічних засобів для проектування.

Приклад розробки проектів превентивного виховання

Проект «Впровадження технології превентивної діяльності в систему формування готовності майбутніх педагогів до запобігання девіантній поведінці підлітків»

Обґрунтування вибору проблеми: Процес реформування системи освіти вимагає оновлення технологічних механізмів розвитку професіоналізму майбутніх педагогів. Організація науково-методичного супроводу з превентивної діяльності є у цьому зв'язку оптимальним технологічним вирішенням, так як спонукає студента до системної самоосвіти, до оцінної рефлексії щодо результатів виховної роботи.

Мета проекту: Сформувати у студентів вміння та навички здійснення виховної роботи у технології превентивної діяльності з підлітками девіантної поведінки.

Завдання проекту:

1. Визначити умови та можливості запровадження превентивної діяльності як

ефективної технології взаємодії методиста з педагогами.

2. Розробити програму роботи Школи вищої педагогічної майстерності за даною технологією.

3. Розробити необхідне дидактичне забезпечення.

4. Створити моніторингову систему визначення ефективності цієї технології.

Характеристика проекту:

За кінцевим результатом – практико-орієнтований.

За змістом – навчально-методичний.

За кількістю учасників – груповий.

За тривалістю – довготривалий.

За ступенем самостійності – частково пошуковий.

База реалізації проекту – Криворізький державний педагогічний університет.

Учасники проекту – студенти технолого-педагогічного факультету.

Прогнозований результат:

1. Підвищення професіоналізму студентів та ефективності виховної роботи в навчальних закладах.

2. Посилення мотивації до самоосвіти, до використання технологій превентивної діяльності.

3. Реалізація андрагогічних і педагогічних принципів освіти як необхідної умови підвищення рівня професійних компетентностей студентів, як ефективної форми взаємодії.

4. Розробка та впровадження програми роботи Школи вищої педагогічної майстерності.

Ресурси: Інформаційні (банк даних діагностики), нормативно-правова база з питань виховної роботи, науково-теоретична та науково-методична література, матеріали передового педагогічного досвіду, періодичні видання тощо).

Етапи реалізації завдань проекту:

Діагностико-прогностичний етап

1. Розробка пакету діагностичних матеріалів (анкет, тестів, пам'яток тощо) та діагностування студентів, методистів, вихователів з метою визначення рівня знань, умінь та навичок методичної роботи, передового педагогічного досвіду.

2. Складання плану вивчення проблеми.

Підготовчий етап

1. Збір необхідної інформації, матеріалів з питань методики та пост-методики, технології превентивної діяльності, андрагогіки, педагогіки, психології.

2. Створення інформаційно-комунікаційного та бібліографічного банку даних з проблеми.

3. Використання Інтернет-ресурсу.

Діяльніший етап

1. Розробка положення про школу вищої педагогічної майстерності студентів з виховної роботи.

2. Розробка структури, навчально-тематичного плану роботи школи.

3. Визначення тематики індивідуальних програм самоосвіти студентів.

4. Розробка моделі компетентності студентів з виховної роботи.

5. Поетапна організація роботи Школи вищої педагогічної майстерності «Золоті зерна досвіду».

6. Упровадження інноваційних технологій на заняттях школи під час проходження педагогічної практики.

Узагальнюючий етап

1. Моніторингове дослідження студентів щодо ефективності діяльності методистів та вихователів.

2. Корекція методичної діяльності.
3. Узагальнення матеріалів, поширення передового педагогічного досвіду.
4. Оцінювання результатів діяльності.

Діяльнісний етап (описовий сегмент)

Здійснення технології превентивної діяльності через Школу вищої педагогічної майстерності «Золоті зерна досвіду» дає можливість організувати безперервну освіту студентів згідно з етапами превентивної діяльності: пошуковим, моделюючим, проектуючим, впроваджуючим та рефлексійно-оцінним, і в такий спосіб здійснити переорієнтацію педагогів з масово-репродуктивних форм і методів самоосвітньої роботи на індивідуально-творчі, особистісно орієнтовані.

Виходячи з принципу М. Ноулза про те, що для кожного педагога важливе відчуття власної участі в будь-якому рішенні стосовно нього, а не пасивне сприйняття рішень інших, навчання педагогів-слухачів школи – здійснюється з максимальним врахуванням їхніх освітніх потреб та педагогічного досвіду. Системність консультацій та зміст занять дає можливість педагогам визначитись з об'єктивною оцінкою розриву між наявним і бажаним освітнім рівнем, з вибором ефективних моделей навчання і вже на проектуючому та моделюючому етапах вони можуть відчути ступінь власної професійної готовності до вирішення виховних задач, рівень сформованості фахових компетентностей і на рефлексійно-оцінному етапі визначитись із індивідуальними завданнями щодо розвитку творчості, психолого-педагогічних здібностей, себто: проектування цілей навчання та прогнозування шляхів особистісного професійного становлення, конструювання методичних підходів, проведення моніторингового дослідження тощо.

Проект «Хочеш жити – кидай курити»

I. Опис проблеми.

Формування шкідливих звичок часто пов'язане з неадекватною самооцінкою та з недостатнім розвитком життєвих навичок підлітків у повсякденному житті. Опитування старшокласників, які курять, показало, що *найважливішими факторами, які спонукають їх до куріння були*: прагнення отримати схвалення друзів; виглядати дорослим і досвідченим; намагання приховати свій страх та невпевненість; компенсувати пригнічення від низької успішності; нудьга – надмір вільного часу.

Тому *профілактика тютюнокуріння повинна здійснюватись в таких напрямках*:

- формування впевненості у власних силах;
- залучення школярів до участі в позашкільних програмах;
- збільшення поінформованості учнів про негативні наслідки паління.

II. Мета проекту.

Підвищення самооцінки та покращення якості спілкування дітей 14-15 років (9 класи) шляхом їх участі в позашкільних заходах з метою профілактики тютюнопаління.

III. Завдання проекту.

1. Визначити коло інтересів дітей через анкетування «Наші інтереси та захоплення».
2. Визначити кількість учнів, які курять анонімним анкетуванням «Чи схильний я до паління?»
3. Формування адекватної самооцінки та підвищення якості спілкування учнів через безпосередню участь у заняттях з елементами тренінгу в рамках години класного керівника.
4. Надати учням можливість набути навичок самостійно приймати рішення, вирішувати нестандартні задачі, критично аналізувати різні пропозиції на засіданнях шкільного клубу «Що? Де? Коли?».
5. Збільшити обсяг знань дітей про різні аспекти паління шляхом оформлення стінгазет (плакатів) «Згубна звичка».
6. Привернути увагу батьків до теми «Профілактика тютюнопаління» шляхом перегляду

відеофільмів.

7. Формувати в учнів усвідомлене ставлення до здорового способу життя шляхом перегляду відеофільмів.
8. Для перевірки ефективності даного проекту провести визначення рівня тривожності учнів 9-х класів; виявити рівень їх самооцінки наприкінці навчального року.
9. Провести анкетування «Шкідливі звички» наприкінці навчального року.

IV. Робочий план проекту:

№ п/п	Види діяльності	Методи виконання	Термін виконання	Виконавці
1	Створення робочої групи	Співбесіди з класними керівниками, психологом	вересень	Керівник проекту
2	Анкетування учнів 9-х класів	а) розробка анкет: «Чи підтримую я здоровий спосіб життя?»; «Шкідливі звички»; б) проведення анкетування; в) обробка результатів	вересень-травень	Психолог
3	Розробка структури інформаційного повідомлення «Мої захоплення»	Визначення етапів повідомлення	вересень	Керівник проекту, робоча група
4	Розробка змісту змінної експозиції «Курити чи ні. Мій свідомий вибір»	Вироблення вимог до матеріалів: обсяг, оформлення, форма (стаття, малюнок)	жовтень	Керівник проекту, робоча група
5	Оголошення конкурсу «Чим я захоплююсь?». Оголошення про створення клубу «Що? Де? Коли?»	а) розробка інформаційного повідомлення; б) виготовлення оголошень; в) розповсюдження оголошень; г) усні повідомлення	жовтень	Керівник проекту, класні керівники
6	Розробка загальної структури заняття з елементами тренінгу	а) підбір відповідних методик і вправ; б) навчання класних керівників	жовтень	Психолог
7	Перегляд батьками відеофільму про небезпеку куріння	а) повідомлення батьків учнів 9-х класів; б) демонстрація відеофільму	жовтень	Робоча група
8	Перегляд учнями відеофільмів про шкідливі звички	а) повідомлення учнів; б) демонстрація відеофільму	листопад-грудень; березень-травень	Робоча група, учні 9-х класів
9	Проведення засідань клубу «Що? Де? Коли?»	а) запис учнів у клуб; б) формування команд; в) проведення гри	жовтень-травень	Керівник клубу

<i>IV. Робочий план проекту:</i>				
<i>№ п/п</i>	<i>Види діяльності</i>	<i>Методи виконання</i>	<i>Термін виконання</i>	<i>Виконавці</i>
10	Проведення чемпіонату школи з гри «Що? Де? Коли?»	а) підготовка залу; б) повідомлення вболівальників; в) проведення гри	грудень-квітень	Керівник клубу
11	Проведення занять з елементами тренінгу «Чим я захоплююсь»	а) повідомлення учнів класу; б) допомога учням у підготовці; в) проведення заняття	жовтень-квітень	Класні керівники
12	Проведення діагностики рівня тривожності та рівня самооцінки учнів 9-х класів	а) розробка діагностичних бланків; б) проведення діагностики; в) аналіз результатів	травень	Психолог
13	Обговорення результатів виконаної роботи	а) ознайомлення з результатами анкетування; б) порівняння анкетування у вересні і травні; в) висновки та розробка подальших планів	травень	Керівник проекту, робоча група

V. Очікувані результати.

Кількісні:

1. У заняттях візьмуть участь 100 учнів 9-х класів.
2. Інформаційне повідомлення про свої захоплення підготують 100 учнів.
3. Буде проведено 28 занять.
4. На кожному занятті виступлять по 4 учні.
5. Буде виготовлено по одному плакату з інформацією про захоплення учнів кожного класу (4 шт.).
6. Буде проведено 4 заняття по відбору найкращих проектів.
7. Буде створено 12 наборів для презентацій.
8. Виступлять по 4 учні, які будуть презентувати свої класи.
9. Буде створено 4 команди (по 6 учнів) для гри «Що? Де? Коли?».
10. Буде проведено 25 засідань клубу «Що? Де? Коли?».
11. Буде організовано перегляд відеофільму для батьків учнів 9-х класів «Табак – месьть индейцев Arawaks».
12. Буде організовано перегляд відеофільмів для учнів 9-х класів:
 - «Табак месьть индейцев Arawaks»;
 - «Не дури себя»;
 - «Если бы я знал раньше»;
 - « АЛКОГОЛЬ не так безобиден, как кажется».

VI. Очікувані результати

Якісні:

1. Підвищиться самооцінка учнів, знизиться рівень тривожності школярів.

2. Робоча група набуде досвіду тісної співпраці з класними керівниками, батьками, учнями обраних класів.
3. Робоча група розширить коло своїх уявлень про захоплення дітей та отримає нову інформацію стосовно дозвілля школярів.
4. Робоча група встановить міцніші зв'язки з батьками учнів, керівниками гуртків у позашкільних закладах, поглибить співпрацю з керівними органами.
5. Робоча група поширить свій досвід роботи з даного питання серед шкіл міста.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Отже, залучення майбутніх вчителів до проектно-технологічної діяльності сприятиме гуманізації освітнього простору, підвищенню якості освіти взагалі та життєспроможності випускників зокрема. Проектна технологія сприяє розвитку та формуванню професійної компетентності майбутнього вчителя у роботі з девіантними підлітками і забезпечує ситуацію успіху для кожного студента. Подальшого розгляду потребують питання забезпечення відповідною підготовкою майбутніх вчителів у ВНЗ, організації роботи у системі післядипломної освіти з надання інформації вчителям про сутність, зміст проектно-технологічної діяльності та подальшого її вивчення і впровадження у практику роботи загальноосвітніх навчальних закладів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ісаєва Г. Метод проектів – ефективна технологія навчання / Г. Ісаєва. // Підручник для директора. – 2005. – № 9-10. – С. 4.
2. Кондрашова Л.В. Морально-психологічна готовність студентів до вчительської діяльності / Л.В. Кондрашова. – К.: Вища школа, 1987. – 56 с.
3. Педагогические технологии: учеб. пособие для студентов педагогических специальностей / под общ. ред. В.С. Кукушина. – М.: ИКЦ «МарТ»; Ростов н/Д: Изд. Центр «МарТ», 2006. – 336.

Ю.С. КУЛИНКА. ТЕХНОЛОГИЯ РАЗРАБОТКИ ПРОЕКТОВ ПРЕВЕНТИВНОЙ НАПРАВЛЕННОСТИ В ВЫСШЕЙ ШКОЛЕ

Резюме. В статье анализируются особенности использования технологии разработки проектов в воспитательной деятельности будущих учителей вообще и в превентивной деятельности в частности. Автор раскрывает значение использования метода проектов для подготовки студентов к работе с подростками девиантного поведения и рассматривает структуру проектов превентивной воспитательной направленности.

Ключевые слова: технология проекта, проектная деятельность, структура технологии проекта, превенция, превентивная воспитательная деятельность.

J.S. KULINKA. TECHNOLOGY OF DEVELOPMENT OF PROJECTS OF PREVENTIVE DIRECTION IS AT HIGHER SCHOOL

The summary. The peculiarities of educational technology design in educational activities of future teachers in general and in preventive activities in particular are shown in the article. Author reveals the importance of method projects for preparing students to work with teenagers who have deviant behavior and examines the structure of educational aims-considered preventive projects.

Key words: technology of project, projecting activity, structure of technology project, prevention, preventive educational activities.

Одержано редакцією 19.11.2012 р.